

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ATSKIRŲ
PROFESIJŲ, KURIŲ DARBUOTOJŲ TRŪKSTA LIETUVOS RESPUBLIKOJE, SĄRAŠO
PATVIRTINIMO“ PROJEKTO
(TAP-18-1811(2)) (TAIS Nr.18-11469(3))**

2018-11-27 Nr. NV-3137

Vilnius

1. Projekto rengėjas. Vidaus reikalų ministerija.

2. Projekto tikslas. Projekto tikslas – įgyvendinti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo (toliau – STTĮ) 55 straipsnio 1 dalies 2 punkto, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo (toliau – VSĮDAĮ) 7 straipsnio 7 dalies ir 2019 m. sausio 1 d. įsigaliosiančio Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto (toliau – VTS) 56 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatas, kuriomis siekiama palengvinti tam tikrų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, darbuotojų įdarbinimą valstybės ir savivaldybių įstaigose, taip pat Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų įdarbinimą.

3. Dabartinė situacija. VSĮDAĮ 7 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad *nustatant pareiginės algos pastoviąją dalį, papildomai įvertinamas <...> Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas atskirų profesijų trūkumas Lietuvos Respublikos darbo rinkoje <...>.* Šiais atvejais šio įstatymo 1–4 prieduose nustatyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai gali būti didinami iki 100 procentų.

STTĮ 55 straipsnio 1 dalies 2 punkte ir 2 dalyje nustatyta, kad pareigūnams mokamos priemokos, trūkstant darbo rinkoje atitinkamų profesijų, atsižvelgiant į Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytą atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą. Šios priemokos dydis negali viršyti 100 procentų pareiginės algos. Analogiškos normos nustatytos ir VTS 56 straipsnio 1 dalies 6 punkte ir 2 dalyje.

Tuo tarpu pagal Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPĮ) nuostatas yra sudaromi du profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašai, siekiant užsieniečiams iš trečiųjų šalių taikyti paprastesnes atvykimo ir įsidarbinimo Lietuvoje procedūras:

-*Aukštos profesinės kvalifikacijos profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvoje, sąrašas.* Jį tvirtina Vyriausybė (Vyriausybės 2017 m. vasario 8 d. nutarimas Nr. 96). Į šį sąrašą įtraukiamos profesijos, kurioms būtina aukšta profesinė kvalifikacija. Sąrašas sudaromas remiantis nacionalinės žmogiškųjų išteklių stebėsenos, vykdomos Vyriausybės nustatyta tvarka, informacija ir atsižvelgiant į profesinių asociacijų pateiktus duomenis;

-*Profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašas pagal ekonominės veiklos rūšis.* Šį sąrašą Užimtumo tarnybos direktorius kiekvienų metų pusmečiui tvirtina remdamasis Užimtumo tarnybos atliekama darbo rinkos stebėseną, padėties darbo rinkoje vertinimu ir jos pokyčių prognoze.

Pažymėtina, kad pagal visų minėtų įstatymų nuostatas turi būti nustatyta, kokių profesijų darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, ir sudaryti atitinkami sąrašai, o skiriasi tik šių sąrašų tikslas bei nurodyta taikymo sritis.

4. Projekto esmė. Projektu siūloma, kad Vyriausybė patvirtintų *Atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašą* (toliau – Sąrašas). Į Sąrašą siūloma įrašyti profesijas iš Lietuvos profesijų klasifikatoriaus LPK 2012, patvirtinto ūkio ministro 2013 m. kovo 6 d. įsakymu

Nr. 4-171, atsižvelgus į Specialiųjų tyrimų tarnybos (STT), Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybos prie VRM (FNTT), Vadovybės apsaugos departamento prie VRM (VAD), Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie VRM (VSAT) ir Sveikatos apsaugos ministerijos pateiktą informaciją apie atskirų profesijų darbuotojų trūkumą. Į Sąrašą siūloma įrašyti iš viso 40 profesijų.

STT į Sąrašą pasiūlė įrašyti 28 profesijas, kurios daugiausia susijusios su informacinėmis ir ryšių technologijomis ar elektronikos sritimi; FNTT – 1 profesiją (elektronikos ir telekomunikacijų inžinieriaus); VAD-5 profesijas (elektronikos ir telekomunikacijų inžinieriaus, signalizavimo sistemų inžinieriaus, silpnųjų srovių inžinieriaus, radijo ryšio inžinieriaus ir telefono ryšio techniko); VSAT - 8 profesijas (sraigatšparnio pilotas, orlaivio vadas, skraidantysis inžinierius, aviacijos technikas, orlaivių mechanikas, laivavedys, budintis mechanikas, laivo elektromechanikas), Sveikatos apsaugos ministerija -2 profesijas (teismo psichologas, gydytojas – teismo psichiatras).

5. Derinimas. Projektas teiktas derinti Finansų ministerijai, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Teisingumo ministerijai, Ūkio ministerijai ir Specialiųjų tyrimų tarnybai. Į Ūkio ministerijos pastabas atsižvelgta. Į Teisingumo ministerijos 3 pastabą atsižvelgta. Dėl Teisingumo ministerijos pastabos kompleksiskai peržiūrėti esamą teisinį reguliavimą dėl atskiruose įstatymuose nurodytų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašų sudarymo tvarkos, sukuriant vieningą sistemą, vienos tos pačios objektyvios aplinkybės – atitinkamų profesijų darbuotojų trūkumo – pagrindu Vidaus reikalų ministerija informuoja, kad laikosi nuomonės, kuri buvo pateikta, vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. liepos 11 d. pasitarimo protokolo Nr. 32 1 klausimo 2 pavedimą (*kartu su Ūkio ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Specialiųjų tyrimų tarnyba darbo tvarka išnagrinėti trūkstamų profesijų sąrašų sudarymo teisinį reglamentavimą ir pateikti nuomonę bei pasiūlymus dėl reglamentavimo šiuo klausimu tobulinimo*) - kad nėra galimybės sudaryti tokį profesijų sąrašą, kuris vienu metu tenkintų tiek VSĮDAĮ, STT ir VTS, tiek UTPĮ tikslus ir sudarymo reikalavimus.

Projektas svarstytas Tarpinstituciniame pasitarime, kuriame pasiūlyta projekto rengėjams atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, įvertinti Sveikatos apsaugos ministerijos pastabas ir kartu su patikslintu projektu pateikti Vyriausybės protokolinio sprendimo projektą dėl vieningo trūkstamų profesijų reglamentavimo.

Pateiktas patikslintas projektas, kuriame pagal Sveikatos apsaugos ministerijos pasiūlymą įrašytos 2 profesijos (teismo psichologas, gydytojas – teismo psichiatras).

6. Atitikimas Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

7. Dalykinio vertinimo išvada:

Atsižvelgiant į VSĮDAĮ, STT ir VTS nuostatas akivaizdu, kad jomis siekiama spręsti atskiroms institucijoms aktualius darbuotojų pritraukimo klausimus, mokant jiems atitinkamas priemokas. Tačiau esamas reglamentavimas, numatantis atskirų profesijų, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje, sąrašų sudarymą, kurių pagrindu būtų mokamos minėtosios priemokos, įneša painiavą su UTPĮ nustatyto trūkstamų profesijų sąrašų sudarymu, kurių paskirtis - palengvinti užsieniečių įdarbinimą pagal profesijas, kurių darbuotojų trūksta Lietuvos Respublikoje.

Todėl pritartina siūlomam protokoliniam sprendimui pavesti suinteresuotoms institucijoms išnagrinėti esamą valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų, specialiųjų tyrimų tarnybos ir vidaus tarnybos sistemos pareigūnų profesijų, kurių trūksta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigose, darbo apmokėjimo reglamentavimą ir pateikti Vyriausybei pasiūlymus dėl šio reglamentavimo tobulinimo, siekiant nustatyti galimybę jiems mokėti didesnę darbo užmokestį.

Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Patarėja

Aušrina Genienė

Aušrina Genienė, tel. 8 706 63 769, el. p. ausrina.geniene@lr.lt

